

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **J. A.**, bývajúceho v P., zastúpeného Mgr. S. F., advokátom so sídlom v P., proti odporkyňi **L. K.**, bývajúcej v X.P., zastúpenej JUDr. M. P., advokátom so sídlom v P., **o neúčinnosť dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov**, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 9 C 244/2008, o dovolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 11. februára 2011 sp. zn. 4 Co 128/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania 77,29 € na účet Mgr. S. F., advokáta so sídlom v P., číslo: X., vedený vo V..

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Poprad rozsudkom z 2. júna 2010 č.k. 9 C 244/2008-225 určil, že dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov z 26. mája 2008 uzavretá medzi M. K., nar. X., L. a odporkyňou, na základe ktorej odporkyňa nadobudla do svojho výlučného vlastníctva nehnuteľnosť, a to byt č. X. nachádzajúci sa na 6. poschodí obytného domu súp. č. X., blok O., postavený na pozemku parcele C-KN č. X. zastavané plochy a nádvoria o výmere X. m², vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach obytného domu vo veľkosti X.-in ako aj spoluvlastníckeho podielu na pozemku C-KN parcela č. X. - zastavané plochy a nádvoria o výmere X. m² vo veľkosti X.-in, to všetko zapísané na liste

vlastníctva č. X. pre obec a katastrálne územie Poprad, ktorý vedie Správa katastra Poprad, je voči navrhovateľovi právne neúčinná. Náhradu trov konania navrhovateľovi nepriznal a vyslovil, že odporkyňa nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodol tak po zistení, že bývalý manžel odporkyne M. K. má záväzok voči navrhovateľovi na základe právoplatného platobného rozkazu Okresného súdu Kežmarok č.k. 8 Rob 51/2008 z 10. apríla 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť 30. apríla 2008. Odporkyňa s bývalým manželom M. K. uzavrela 26. mája 2008 dohodu o vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na základe ktorej sa stala výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti, ktorá je predmetom konania. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že navrhovateľ ako veriteľ mal v čase rozhodovania súdu voči dlžníkovi M. K. vymáhateľnú pohľadávku, pričom odporovateľným úkonom dlžníka došlo k zmenšeniu majetku dlžníka v tom smere, že sa tým ukrátilo uspokojenie veriteľovej pohľadávky. Podľa názoru súdu odporkyňa nevyňaložila náležitú starostlivosť na zistenie úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa, z ktorého dôvodu súd návrhu vyhovel a dohodu o vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva manželov určil voči navrhovateľovi za právne neúčinnú. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 150 O.s.p. Zohľadnil pritom pomery odporkyne po rozvode manželstva, ktorej bývalý manžel neprispieval riadne na výživu detí a navyše jej obavu, že zostane s maloletými deťmi bez vlastného bývania.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadla odvolaním odporkyňa, ktorá žiadala rozsudok zmeniť a návrh zamietnuť. Navrhovateľ podal odvolanie proti výroku o trovách konania; nesúhlasil s aplikáciou § 150 O.s.p. a žiadal v tejto časti zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa a priznať náhradu trov konania. Krajský súd v Prešove rozsudkom z 11. februára 2011 sp. zn. 4 Co 128/2010 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Na odôvodnenie uviedol, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil. V celom rozsahu sa preto stotožnil s odôvodnením jeho rozhodnutia. Na zdôraznenie jeho správnosti poukázal na rozsudok Okresného súdu Kežmarok zo 14. februára 2002 sp. zn. 2 C 163/2007, z ktorého vyplýva, že dôvodom zrušenia bezpodielového spoluvlastníctva za trvania manželstva zmysle § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka bola podnikateľská činnosť manžela odporkyne a obava o ohrozenie spoločne nadobudnutého majetku. Ak by bolo pravdivé tvrdenie odporkyne o nehospodárnom nakladaní s majetkom patriacim do

bezpodielového spoluvlastníctva manželov, tak by došlo k jeho zrušeniu podľa § 148 ods. 2 Občianskeho zákonníka, čo však odporkyňa nepreukázala. Ani tvrdenú solventnosť dlžníka M. K. nepovažoval odvolací súd za dôvod pre zamietnutie odporovacej žaloby. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa aj vo výroku o trovách konania. Tvrdenie navrhovateľa o vymožení výživného odporkyňou pre maloleté deti v sume 9 000 € nepovažoval za dôvod zmeny majetkových pomerov odporkyne, pretože výživné je osobným nárokom dieťaťa. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 150 O.s.p., pričom na strane odporkyne zohľadnil jej majetkové pomery, poberanie rodičovského príspevku vrátane prídavkov na dve maloleté deti ako aj výživné.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie odporkyňa a žiadala ho spolu s rozsudkom okresného súdu zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila § 237 písm. f/ O.s.p. a jeho dôvodnosť § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Namietala, že súdy nezistili náležitým spôsobom skutkový stav, pretože nikdy neboli vykonané dôkazy, ktoré navrhovala a ktoré by preukázali jej tvrdenia o tom, že nemohla nielen zistiť, ale ani sa dozvedieť o konaní, či podnikaní bývalého manžela. V priebehu konania navrhla a naďalej trvala na výsluchu svedkyne E. D., svojej matky, ktorá na začiatku podnikania bývalého manžela tomuto pomáhala s administratívnymi prácami; pri tejto činnosti však nemala možnosť zistiť stav jeho podnikania. Uvedená svedkyňa mohla dosvedčiť aj to, že bývalý manžel udržiaval známosti s inými ženami, že spoločnú domácnosť prakticky nevedli, bývali oddelene a zrušenie ich bezpodielového spoluvlastníctva za trvania manželstva bolo motivované jej snahou zachrániť byt, ktorý svedkyňa spolu s otcom odporkyne zaplatili, lebo hrozilo, že bývalý manžel si milenkú nasťahuje do predmetného bytu. Súdy bez povšimnutia alebo úmyselne ponechali jej tvrdenie uvedené v návrhu na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva z 19. decembra 2007, kde výslovne uvádzala, že nemôže ovplyvniť konanie manžela v súvislosti s jeho podnikaním, z čoho je zrejmé, že nemala žiadnu možnosť ovplyvňovať jeho podnikateľskú činnosť. Toto závažné tvrdenie nesvedčí o úmysle ukrátiť veriteľa a ani o tom, že by mala vedomosť, prípadne možnosť poznať aktíva a pasíva firmy bývalého manžela. Domáhala sa aj výsluchu matky bývalého manžela K. K., ktorá mala vedomosť o tom, že jej syn si zakladal účty na iné mená (okrem svojho) a tiež o tom, že odporkyňa nemala možnosť poznať stav podnikania bývalého manžela. Naďalej trvala aj na výsluchu exekútora JUDr. D. S.

z Exekútorského úradu Poprad, ktorý zabavil písomnosti, doklady a listiny vzťahujúce sa na podnikanie a činnosť bývalého manžela, z ktorých dokladov možno jednoznačne usúdiť, že ju nielenže nepripustil k žiadnej činnosti, ale ju aj fyzicky napadol, keď sa domáhala vysvetlenia jeho správania sa a podnikania. Rozhodnutia súdov sú založené na neúplnom skutkovom zistení a v dôsledku toho aj na nesprávnom právnom posúdení. Postupom súdu, ktorý nevykonal v potrebnom rozsahu dokazovanie na zistenie skutkového stavu, jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Navrhovateľ vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie ako neprípustné odmietnuť a priznať náhradu trov dovolacieho konania vo výške 77,29 €. Odporkyni nebola postupom súdov odňatá možnosť konať nevykonaním dokazovania v potrebnom rozsahu na zistenie skutkového stavu. Poukázal na judikáтуру Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 37/1993), podľa ktorej „nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom nie je postup, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom“. Súd vykonali dokazovanie nevyhnuté na zistenie skutkového stavu a dovolateľkou navrhnuté dôkazy by výsledok sporu vôbec neovplyvnili, nedosiahli by pre ňu priaznivejší výsledok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorá je zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. V zmysle § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok

súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Odporkyňa dovolaním napadla rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených rozsudkov. Prípustnosť jej dovolania preto z ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Prípustnosť dovolania odporkyne by v danom prípade prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Dovolací súd so zreteľom na § 242 ods. 1 O.s.p. skúmal, či prípustnosť dovolania nezakladá niektorá z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že z hľadiska § 237 O.s.p. nie je právne významné samo tvrdenie účastníka, že došlo k určitej procesnej vade, ale len zistenie, že k namietanej vade skutočne došlo.

Dovolatelka procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. nenamietala a vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zameril na otázku, či postupom súdov nebola dovolaťke odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesne nesprávny postup súdu, ktorým znemožnil

účastníkovi konania realizáciu procesných oprávnení, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok.

Z obsahu dovolania vyplýva, že k odňatiu možnosti dovolateľky konať pred súdom malo dôjsť tým, že súdy nevykonali ňou navrhované dokazovanie. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníka konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky to vyjadril už v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993, v ktorom zaujal názor, že prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení, nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. K rovnakému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999, v ktorom uviedol, že ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. V prejednávanej veci preto nevykonaním odporkyňou navrhovaného dokazovania výsluchom svedkov (svojej matky, matky bývalého manžela a súdneho exekútora) nedošlo k odňatiu jej možnosti konať pred súdom.

K námietke dovolateľky, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), je potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd sa ale nesprávnym právnym posúdením veci nedopúšťa vady konania v zmysle § 237 O.s.p. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým (ale) možno úspešne odôvodniť (len) procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Pokiaľ by aj súd (prípadne) vec nesprávne právne posúdil, nezakladalo by to prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Pokiaľ odporkyňa namieta existenciu tzv. inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie veci, takáto tzv. iná vada konania je síce relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), prípustnosť dovolania ale nezakladá. Aj tento dovolací dôvod možno úspešne uplatniť len v procesne prípustnom dovolaní (o tento prípad ale v preskúmvanej veci nešlo).

Keďže prípustnosť dovolania odporkyne nemožno vyvodiť z ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. ani z § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania (z procesných dôvodov) sa dovolací súd nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporkyňi, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Navrhovateľ podal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a trovy tohto konania aj vyčíslil. Dovolací súd mu priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokáta za 1 úkon právnej služby, a to vypracovanie vyjadrenia k dovolaniu z 9. mája 2011 [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky vo výške 57 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu (§ 15 písm. a/, § 16 ods. 3 vyhlášky, t.j. 7,41 €) a daňou z pridanej hodnoty (§ 18 ods. 3 vyhlášky, t.j. 1,48 €) predstavuje spolu 77,29 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. októbra 2011

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková